

Zemlji podobni planeti

Referat pri fiziki v 8. razredu osnovne šole

Okrog Sonca kroži devet planetov. Po oddaljenosti od Sonca se zvrstijo tako: Merkur, Venera, Zemlja, Mars, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun in Pluton.* Po velikosti razdelimo planete v dve veliki skupini. Na planete velikane in planete, ki so podobni Zemlji.

Planeti, podobni Zemlji, so Merkur, Venera in Mars. Ti planeti imajo podobno velikost, maso in povprečno gostoto kot Zemlja. Na njih je mnogo kraterjev, podobnih tistim na Luni. Nekaj takih kraterjev je tudi na Zemlji (npr. v Arizoni, ZDA). V nekaterih pogledih se Zemlja razlikuje od teh planetov. Tako je na primer mnogo vode samo na Zemlji in samo Zemlja ima plodno površje.

Od ozračja Zemlje se zelo razlikujeta plinska ovoja Venere in Marsa. Atmosferski tlak ob Venerinem površju je približno 100-krat večji, ob Marsovem površju pa okoli 100-krat manjši kot pri nas. Atmosfera Venere in Marsa je v glavnem sestavljena iz ogljikovega dioksida.

Tako kot Mars ima tudi Merkur razmeroma redko atmosfero. Zato pride na teh planetih do zelo velikih temperaturnih razlik. Venera in Zemlja pa imata zaščitni plinski ovoj in zato bolj stalno temperaturo. Povprečna temperatura na Zemlji je 15°C, na Veneri pa kar 500°C.

Zemlja kroži okoli Sonca s hitrostjo 30 km/s in poleg tega se še vrtil. Os vrtenja je naklonjena k ravnini gibanja Zemlje okrog Sonca in ohranja svojo smer v prostoru. Zato so na Zemlji letni časi. Zemljo ogrinja ozračje, ki je sestavljeno iz več plinov. Zemljino ozračje nima ostre meje. Kratkovalovna svetloba s Sonca atome v vrhnjih plasteh ozračja ionizira. Plast ozračja, kjer je razen prostih atomov še mnogo ioniziranih atomov in prostih elektronov, se imenuje ionosfera. Ta sega od približno 60 km do več 100 km nad Zemljinim površjem.

Zemlja ima tudi magnetno polje. 100-krat šibkejše magnetno polje so odkrili tudi na Merkurju. Mars pa ima prav tako kot Zemlja letne čase.

Z vesoljskimi sondami so odkrili, da so na Merkurju, Marsu in Veneri visoke gore, planote in višavja kot na Zemlji. Ob površju Venere pihajo močni vroči vetrovi, ob površju Marsa pa več 10 m/s peščeni viharji.

Na nobenem od teh in tudi drugih planetih pa niso odkrili življenja. Življenje je zaenkrat samo na Zemlji.

Maja Prosen,

učenka 8. r. OŠ Koseze, Ljubljana, šolsko leto 1987/88, javno objavljeno 14. 6. 2017.

.....
* Pozneje izločen, tako da zdaj govorimo o osmih planetih okrog Sonca.